Jüdische Pester Zeitung.

דיזעס בלאט ערשיינט
רעגעלמאסיג וואכענטליך
מאנטאג, מיטוואך אונד פרייטאג.

פיר עסטערייך-אונגארן
אנצייטונג 10 גולדען עסט.-ווערט.
האלבייהריג 5 " " " "
ווערטעלייהריג 2½ " " " "

פיר אויסלאנד
אנצייטונג 11 גולדען עסט.-ווערט.
האלבייהריג 5 גול. אונד 50 קר. ע.-ו.
ווערטעלייהריג 2 " " 75 " " "

יידישע פעסטער צייטונג

אויף דיזעס צייטונג קאנן מאן
יעדען טאג
אבונומירען
אונד דיר פרענומעראנדן-שטעלען
בעזיגלעך מיט דעם פעסטאנגע דעם
דזיסען בלאטעס.

דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פעסט
אלט-נאמסטר נו. 1.
וואהרן מאן אויך דיא פרענומעראנ-
צייכנונגען צו זעדען בעליעבן.

פעסט, מאנטאג כה איר ה.ת'ר'ל'ו'.

Nr. 59, אכטער יאהרגאנג

Pest, den 22. Mai 1876.

דיא פריעדענס-רעדע

דעס גראפען יוליאוס אנדראשי.

אין דער פארגעסטריגען זיטצונג דער עס-טערייכישען דעלעגאציאן האט עגדליך גראף אנדראשי דיא לעגנסט ערוואהנטע „שטאאטס-רעדע" איבער דיא גענעהמיגטיגע לאגע דער איס-ווערטיגען פאליטיק געהאלטען — אונד ווייל-לען עס שאון אין פארהיגיין זאגען, דאס דיעזע רעדע אפען אונד איפריכטיג אנגע יעדע צווידרהאל-טונג דען געזכערטען אונד בעפעסטיגטען פריעדען פערקינדיגט.

נאך מעהרערען אנפראגען אונד בעשווערדען, וועלכע אין דער פארגעסטריגען זיטצונג דער עס-טערייכישען דעלעגאציאן אן דען איסווערטיגען מינישטער געריכטעט וואירדען, ערהאב זיך גראף אנדראשי אונד הערבט פארגעגעדע רעדע:

„געעהרטע דעלעגאציאן! שאון אין דער לעטע-טען דעלעגאציאנס-זיטצונג דעס פארגען יאהרעס בעצייכנעטע איך אלס צוועל מיינער פאליטיק פאר-געגעדס: 1) דיא ערהאלטונג דעס פריעדענס אים אללגעמיינען, 2) דיא פערהינדערונג איינעס איווע-טאלישען קריעגעס אינסבעזאנדערע — אונד 3) זאלכע פערבעססערטע איינריכטונגען אין דער טורקייא איינצופיהרען. מיט וועלכען דיא פארט-וועהרענדען אונד הויאלוציאנען פער-הינדערט ווערדען קאנגטען.

נון, דער ערסטע פונקט איזט בעריישט ער-רייכט. דער איראפעאישע פריעדע איזט גזיכערט! דער צווייטע פונקט איזט עבענפאללס ערריישט, נאכדעם עס געלונגען איזט, דיא קריעגעריישע איינמישונג אנדע-רער מעכטע אין דער טורקייא צו פערהינדערן. — דער דריטטע פונקט זאלל עבענדורך מיינע ראטה-שלעגע ערריכט ווערדען — אונד איזט בעריישט שאון ערריכט!

דיא ערריכטונג דער צווייא ערסטען פונקטע לאג אינמיטטעלבאר אין דער האנד דער איראפ-פעאישען מעכטע, וועלכע אללע פערסדען פריעד-דענס-שטאר מיט פעראינטען מרעפטען אב-האלטען קאנגטען, אונד וועסהאלב איך דיעזע צווייא פונקטע ערריכט וואירדען; אבער צוו-ערריכטונג דעס דריטטען פונקטעס מוסטע בלאס דיא טורקייא טהעטע זיין, ווייל לאגען דיעזע נוד מיטטעלבאר מיט גוטעם ראטהע איינגריפען; קאנ-גען אונס אבער נוכט אין דיא איינגערען אנגעלע-גענהייטען איינעס אנדערען שטאאטעס מיט געוואלט איינמישען. — אונד דאך קאנן איך שאון דיעזע פער-זיכערן, דאס מיינע ראטה-שלעגע איך פאן דיעזע דער איבריגען איראפעאישען מעכטע אנגענאם-מען וואירדען, איך דיא טורקייא האט זיא בעריישט אנגענאממען — אונד, וואס דיא הויפטזאכע איזט, איך דיא רעוואלוציאנערען זונד שאון מיט דעמזעל-בען צופריעדען! — דיא איפגאבע דער איראפ-פעאישען מעכטע איזט עס יעמעט, דיא אללגייטיג אנגענאממענען ראטה-שלעגע צור איפפיהרונג צו בריינגען, אונד דיא נאך צווישען דער טורקישען רע-גיערונג אונד דען רעוואלוציאנערען אפהאנדענען שטרייטגקייטען אין פריעדליכעם וועגע הינזוגע-צוריטען.

דיא יעטציגע דעלעגאציאן האט אללא איינע פריעדליכערע זיטצונגס-צייט אלס דיא פארגיגע. — דאמאלס בעזאגטע מאן נאך דאס קריעגעריישע איינגרייפען פערמדער מעכטע, הייטע אבער איזט דיא איינוערטיגע פאליטיק נור אפן מיינגע האנד אונד נוכט אפן אנדערען געלייטעט ווערדען!

איך מוס נון צו ווידערהאלטען מאלען פער-זיכערן, דאס יעמעט דיא גראפ-מעכטע אללע איהרע איינצעל-אינטערעסען בעווייטיגען, אום נור דען פריעדען צו ערהאלטען. הוסלאנד קאנגטע בי-שפיעלסווייזע אפן דיעזען טורקישען צערריסטונגען גראפען נוטצען צוועהען, אבער ליעבער לאסט עס דיעזעס אינטערעססע איעסער אבט, אום נור דען פריעדען נוכט צו שטאפען. — מאן שפראך שאון דאפען, דאס עסטערייך אדער איטאליען מיט איינער ארמעע אין דיא וועסטליכע טורקייא איינ-ריקען ווערדען, אום געוואלטזאם דען פריעדען הערצוישטעללען — דאס אללעס איזט נוכט וואהר!

אדס נון גראף אנדראשי דיעזע ווייגע רעדע בעעגנדעטע, פראגטע איהן נאכמאלס דער דעלע-גירטע הערר הארטונג, אב דענן דאך דאס דריא-קאיזער-בונדעס זא פעסט זייא, דאס עס דורך איינען נייען שטרייט נוכט צערריסען ווער-דען קאנגטע? — דארויף אנטווארטעטע נון ווייע דער גראף אנדראשי, דאס ער דיא פעראינבארונג אין בערלין אלס איינע בעריישענדע זיכערשטעל-לונג דעס איראפעאישען פריעדענס אנזעהע. אין מינישטער, וועלכער אפן דער דעלעגאציאן דיא בעוויללינגען דער ארמעע-איינגאבען פעלאנגט, פעפלעגט זאגטס נוכט אפס געזוכערטען פריעדען צו שפעבען; אבער איך פערקינדיגע הייטע דען פריעדען זעלבסט איין דיא געפאהר הין, דאס מאן מיר דארוך פעלע אפן דען ארמעע-איינגאבען שטרייבען וועדע. איך פערזיכערע נאכמאלס, דאס עסטערייך-אונגארן בייא אללן דיעזען פאר-גענגען נוכט אום אין האאר צו קרין קאממען וועדע. דיא דריטטע איינוערטיגען מינישטער (אנדראשי, בים-מארק אונד גראטשאקאפ) ווערדען אפן נון אן בייא יעדעס ווייטיגען פאר-פאללע זיך גענעהמיגט פערשטענדיגען. יעדע דיעזער פערבינדעטען מעכ-טע מוס איהר אנדער-אינטערעססע בייא זייטע לעגען, דענן נור דיא ערהאלטונג דעס איראפע-אישען פריעדענס מוס אלס לייטענדער גרונד-זאטץ פאראן געשטעללט ווערדען. דיא טורקייא בליבט אין איהרער איינדעהנונג; וייא זיא איזט, אהנע דאס איין פערמדער זיין דורך דורך דיא טורקייא פערגראבערן דארף. — איך שליעסע נון מיינע רעדע מיט דער ערקלערונג, דאס יעמעט דיא עסטער-ריך-אונגארישע מאנארכיע קיינע פיינדע האט, דאס זיא מיט אללען מעכטען אין דען פריינדשאפט-ליבסטען בעציעהונגען שטעהט — אונד דאס זיא דאבייא איינע ווכטיגע ארמעע בייא דער האנד האט. ווייל קאנגען נון אין דיעזער הינזוכט רוהיג דער צוקונפט ענטגעגענגעהען.

פערשיעדענע נייאינקייטען.

* (דיא ארמעע-פערמינדערונג אים אונגארישען ריכסטאג.) אין דער פארגעסטריגען זיטצונג דעס אונגאריישען ריכסטאגעס שפראך מינישטער-פרעזידענט טיסא אובער דיא אנטראג דער דעפוטירטען לאזואס אונד מאדאראס. דען צוגעגעבען אנטראג דעס העררן לאזואס האבען ווייל בעריישט אין פאר-ריגעס בלאטטע מיטגעטהיילט. הערר מאדאראס ווינשט, דאס דיא ארמעע אים אללגעמיינען בעריי-טענד פערמינדערט ווערדע, דא אהנע ערלייכטע-דיא איינוערטיגע פאליטיק נור אפן מיינגע ד נ ד ע ר ע ן געלייטעט ווערדען!

איך מוס נון צו ווידערהאלטען מאלען פער-זיכערן, דאס יעמעט דיא גראפ-מעכטע אללע איהרע איינצעל-אינטערעסען בעווייטיגען, אום נור דען פריעדען צו ערהאלטען. הוסלאנד קאנגטע בי-שפיעלסווייזע אפן דיעזען טורקישען צערריסטונגען גראפען נוטצען צוועהען, אבער ליעבער לאסט עס דיעזעס אינטערעססע איעסער אבט, אום נור דען פריעדען נוכט צו שטאפען. — מאן שפראך שאון דאפען, דאס עסטערייך אדער איטאליען מיט איינער ארמעע אין דיא וועסטליכע טורקייא איינ-ריקען ווערדען, אום געוואלטזאם דען פריעדען הערצוישטעללען — דאס אללעס איזט נוכט וואהר!

אדס נון גראף אנדראשי דיעזע ווייגע רעדע בעעגנדעטע, פראגטע איהן נאכמאלס דער דעלע-גירטע הערר הארטונג, אב דענן דאך דאס דריא-קאיזער-בונדעס זא פעסט זייא, דאס עס דורך איינען נייען שטרייט נוכט צערריסען ווער-דען קאנגטע? — דארויף אנטווארטעטע נון ווייע דער גראף אנדראשי, דאס ער דיא פעראינבארונג אין בערלין אלס איינע בעריישענדע זיכערשטעל-לונג דעס איראפעאישען פריעדענס אנזעהע. איין מינישטער, וועלכער אפן דער דעלעגאציאן דיא בעוויללינגען דער ארמעע-איינגאבען פעלאנגט, פעפלעגט זאגטס נוכט אפס געזוכערטען פריעדען צו שפעבען; אבער איך פערקינדיגע הייטע דען פריעדען זעלבסט איין דיא געפאהר הין, דאס מאן מיר דארוך פעלע אפן דען ארמעע-איינגאבען שטרייבען וועדע. איך פערזיכערע נאכמאלס, דאס עסטערייך-אונגארן בייא אללן דיעזען פאר-גענגען נוכט אום אין האאר צו קרין קאממען וועדע. דיא דריטטע איינוערטיגען מינישטער (אנדראשי, בים-מארק אונד גראטשאקאפ) ווערדען אפן נון אן בייא יעדעס ווייטיגען פאר-פאללע זיך גענעהמיגט פערשטענדיגען. יעדע דיעזער פערבינדעטען מעכ-טע מוס איהר אנדער-אינטערעססע בייא זייטע לעגען, דענן נור דיא ערהאלטונג דעס איראפע-אישען פריעדענס מוס אלס לייטענדער גרונד-זאטץ פאראן געשטעללט ווערדען. דיא טורקייא בליבט אין איהרער איינדעהנונג; וייא זיא איזט, אהנע דאס איין פערמדער זיין דורך דורך דיא טורקייא פערגראבערן דארף. — איך שליעסע נון מיינע רעדע מיט דער ערקלערונג, דאס יעמעט דיא עסטער-ריך-אונגארישע מאנארכיע קיינע פיינדע האט, דאס זיא מיט אללען מעכטען אין דען פריינדשאפט-ליבסטען בעציעהונגען שטעהט — אונד דאס זיא דאבייא איינע ווכטיגע ארמעע בייא דער האנד האט. ווייל קאנגען נון אין דיעזער הינזוכט רוהיג דער צוקונפט ענטגעגענגעהען.

דיא איינוערטיגע פאליטיק נור אפן מ י י נ ע ר האנד אונד נוכט אפן א נ ד ע ר ע ן געלייטעט ווערדען!

איך מוס נון צו ווידערהאלטען מאלען פערזיכערן, דאס יעמעט דיא גראפ-מעכטע אללע איהרע איינצעל-אינטערעססען בעווייטיגען, אום נור דען פריעדען צו ערהאלטען. הוסלאנד קאנגטע בי-שפיעלסווייזע אפן דיעזען טורקישען צערריסטונגען גראפען נוטצען צוועהען, אבער ליעבער לאסט עס דיעזעס אינטערעססע איעסער אבט, אום נור דען פריעדען נוכט צו שטאפען. — מאן שפראך שאון דאפען, דאס עסטערייך אדער איטאליען מיט איינער ארמעע אין דיא וועסטליכע טורקייא איינ-ריקען ווערדען, אום געוואלטזאם דען פריעדען הערצוישטעללען — דאס אללעס איזט נוכט וואהר!

דיעזע זאגטע מאן זאגטע מאן נאך, דאס דיא פארגעגגע אין דער טורקייא דאס בינדנים דער דריטא קאיזער באלד צערריסען ווערדע; — נון איזט אבער הייטע דיעזעס בינדנים נאך מעהר בעפעסטיגט!

פארגעגס מאל זאגטע מאן, דאס דיא איבריגען איראפעאישען מעכטע מיינען ראטה-שלעגען נוכט בייטטיממען ווערדען, אונד אלס זיא דיעזען דאך בייגעשטיממט האבען, זאגטע מאן, דיא טור-קייא ווערדע זיא נוכט אנגעהמען, אונד אלס זיא דיא טורקייא דאך אנגאהם, זאגטע מאן נאך, דיא רע-וואלוציאנערען ווערדען זיך דאמיט נוכט בעגנגיגען; — נון זונד אבער הייטע דיעזע ראטה-שלעגע אפן דען איראפעאישען מעכטען, אפן דער טורקייא אונד אפן דען רעוואלוציאנערען אנגענאממען ווערדען!

הייטע זאגטע מאן ווידהל נאך, דאס עגגלאנד צו דען בערלינער פערא-ינבארונגען ג נ כ ט בי-טרעטען ווערדע; — נון איזט עס ווידהל ווידהר, דאס עגגלאנד בין צור שטונדע ווייגען בייטרעטט צו אונזערען פערא-ינבארונגען אין בערלין נאך נוכט ערקלערטע, אבער איך האפפע נאך א

זיינען לאנדעס. הייטע ווירד אבער נאך זיינע לייבע (זיין טאדטער קאדסער) געציינט. ער פערפילטע ניכט, זאגדערן בלעיב הארט וויא איין שטיין!

* (אויך איין גוטער איינפאלל!) איין געוויסער אינגאין קאוואטש אוים סט׳-פעטער האט ביים אונגארישען מיניסטריאום דעם אינגערן איין געזוך איינגערייכט, וועלכעס אן זיינע מאיעס-טעט דען קאנג גערישטעט איזט. דאס געזוך איזט איף דער ריקזייטע איינעס אלטען טהעאטער-צעטעלס געשריעבען אונד לייטעט עטוא וויא פאלגט: אייערע מאיעסטעט! דער נאטט אים הימ-מעל זעגגע זיא זאממט ווייב אונד קינד מיט אללעם גוטען! איך ערזוכע אייערע מאיעסטעט, מיר געלד צו באנגען, דאמיט איך אין סענט-פעטער איין הויז ביינען קאנן, אין וועלכעם איך ארמען לייטען ביל-ליג קאפפעע אונד טהעע פערקיפען ווילל. פאס געלד ווילל איך אייערער מאיעסטעט 5 פערצענט צאהלען." — עס איזט נאטירליך, דאסס דאס מי-ניסטעריאום דיעזעס קאמישע געזוך ניכט אין זיינע מאיעסטעט אבזאנדערטע. ער איבערגאב דאסזעלבע דער הייפטשטעדטישען בעהערדע, דאמיט דיעזע דאס געזוך דעם שרייבער צוריקשטעללע. דא אין אונגארן יעדאך איבער 20 דאר-פער פארהאנדען, דיא סענט-פעטער הייסען, איזט עס ביזהער נאך איממער ניכט געלונגען, דען וואהנארט דעס אונ-גאין קאוואטש איפגיפינדען. נון פראגט עס זיך: וואס דענן ביא זאלך מאנגעל-האפטער אדרעססע געשעהען ווערע, ווענן מאן דעם קאמישען מאנגע ווירקליך געלד באארגען וואללטע!

* (איין צוטגעמעסעראנ-טראג.) דער דעפוטירטע לאיאס בראבטע אין דער מיטטוואוך-זיטצונג דעם הייסבטאגס פאלגענ-דען אנטראג איין: נאכדעם דיא ארמוטה אין אונ-גארן פאן יאהר צו יאהר גראסער ווירד, מיססען אללע איינאבען געמיעדען ווערדען, וועלכע זעלבסט אלס נאטהווענדיג ערשיינען, אבער דאך פיר איינע שפעטערע צייט איפגעשא-בען ווערדען קאننען. דיא הייערינגען איבערשווענ-מינגען מאכען דיא מאגליכסטע שפארזאם-קייט צו פפלייכט. פיר דיא אינגערען איינאבען דעם שטאאטעס ווכט מאן דענן איך דיא מאגליכ-סטע שפארזאמקייט איינצופיהרען. ניכט זא איזט עס אבער אין בעצוג איף דיא גענוינזאמ-מען איינאבען. מאנע דאהער דער הייבסטאג דער אינגארישען דעלעגאציאן דיא ווייזונג ערטהיי-לען, דאס זיא נאמענטליך ביים קרייגס-באדשעט אללע איינאבען שטרייבען מאנע, דיא פיר איינע גינסטיגערע צייט איפגעשאבען ווערדען קאننען. — דיעזער אנטראג ווירד זאמסטאג צור פערהאנדלונג גלאנגען. אייך איין אנטראג, דען מאדאראס אם 23. מערץ איינגערייכט האט, גע-לאנגט אין דער זאמסטאג-זיטצונג צור פערהאנד-לונג. דיעזער אנטראג לייטעט דאהין: דער הייבס-טאג מאנע דיא רעגיערונג אנווייזען, דאס זיא אללען בונג איזט איינגעטרעטען. אין סאקאל שטעהט אללע הייזער אינטער וואססער. דיא זאאטען זינד פערניכטעט. איינע פטע לעמבערגער דעפעשע מעל-דעט, דאס אין סנאיידאו (ביטשאעער קרייז) איינע בויערן-רעיאלוציאן איזט אויסגעבראכען איזט, דאס מי-ליטער מיטסע איינשרייטען וואבייא דאנן צוייא בויערן געטאדטעט אונד צוייא שווער פערוואונ-דעט ווארדען.

געטעפטסבעריכט

פעסטער-פרייזע.

ווייצען פיר פעסטמעבער-אקטאבער 10,30—10,55 גולדען. —

האפער פיר פעסטמעבער-אקטאבער 7,50 — 7,60, פיר פריה-יאהר 7,15—7,30 גולדען. —

קוקורוזען פיר מאי-יוני 5·47—5·52 גולד. — אללעס פיר מעטער-צענטער.

פעסטער שלאכט-פיעהמארקט. דער אייפ-טריעב איף דעם נעסטרינען הייר שטאטטגעפונדענען שלאכטפיעהמארקט בעסטיג 868 שטיק אכסען, מילב-קוהע 230 שטיק, פייזיג פיר אכסען 51—53¼ פל׳ פיר קוהע 51 פל. — פיר בייפעל 45 פל׳ פיר 100 קילאגראמס שלאכט-געוויכט; יאמטט פערצעהרונגס-שטייער. דאס גע-שעפט וואר גוט.

ווייזענער פרייזע.

שפרייטום 26½ — 27 גולדי צו 1000 ליטער-פערצענט. —

פעטראלעאום 20,25—20,50 גולד. אללעס פיר 100 קילאגראמס.

לייגאל 33·50 גולדי פיר 100 קילאגראמס.

ריבאל 42,25 גולדען. פיר 100 קילא.

לאטטא-ציעהונג פאם 17-טען מאי 1876.

ברינן 82 31 87 43 12

פערשטוואלטונגס-ראטהסטיר: מאיר בריי ווייס.

אנצייגע.

בעעהרט מיך דען געעהרטען הערדען הייז-ווענדען בעקאנגט צו מאכען, דאס זעלבע בייא מיר זאמאהל מיט קייאטטער אלס איינער זעהר גוטען שמאהאפטען לאסט — זעהר סאליד אונד מיללליג בערייגט ווערדען. בעטרעפפס בשרות מאנע פאלגענדע אנטמפפעהלונג פאן הרב הנאון דק״ק שעגעש (שראשער לאם) געלעגען ווערדען. — אכטונגספאלל הק׳ אליעזר ברוין,

רעטטונגסאסס נו׳ 4 בודאפעסט.

תעודת דברי אלה תהי לעין כל שמכרי אני את הרבני המיסלג מוה׳ אליעזר ברוין מגעיר שהלך ברוך הישר — ישום שמיון לא נשמע עליו מעולם ולראי באתי עדות פה סעסט ב׳ בחר תלוי לפיק.

הק׳ ליבוש יולס, חונה בקוק שעבעש.

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

פרוכט	קוואליטעט	פר׳ דעקטאל.	פר׳ 100 קילאגר.
וויצען, נייער באנאטער	72·8	10·35—10·25	
„ „	73·7	10·65—10·45	
„ „	74·6	11. —10·80	
„ „	75·5	11·55—11·30	
„ „	76·4	11·80—11·65	
„ „	77·3	12·10—11·90	
„ „	78·3	12·30—12·20	
„ פרעמס	72·8	10·70—10·50	
„ „	73·7	11·10—10·90	
„ „	74·6	11·45—11·25	
„ „	75·5	11·90—11·65	
„ „	76·4	12·15—11·95	
„ „	77·3	12·35—12·20	
„ „	78·3	12·55—12·45	
„ פוסטער באדען	72·8	10·10—10 —	
„ „	73·7	10·30—10·20	
„ „	74·6	10·75—10·55	
„ „	75·5	11·20—10·95	
„ „	76·4	11·50—11·40	
„ „	77·3	11·85—11·65	
„ „	78·3	12·05—11·95	
„ ווייזענבורגער	72·8	10·70—10·5)	
„ „	73·7	11·10—10·90	
„ „	74·6	11·45—11·25	
„ „	75·5	11·90—11·65	
„ „	76·4	12·15—11·95	
„ „	77·3	12·35—12·20	

פרוכט	קוואליטעט	פר׳ דעקטאל.	פר׳ 100 קילאגר.
קארן	72		7·92—7·76
נעטסעפ מאלץ	62		8 —6·90
נעטסעפ אייזער	62		6.74—6.30
האפער	41		9.30—9·10
קוקורוזען מאנאטער			—.—
אנדערע	73		5.30 5.20
הייזע			5.35 5. —

וויצען	פר׳ דעצעמבער		10.30
	פעברואאר		—.—
קארן	דעצעמבער		—.—
קוקורוזען	מאי-יוני		5.47
נעטסעפ			—.—
האפער	דעצעמבער		—.—
	פעברואאר		7 15
	רעסט		—.—

באללען-מעהל		
נומער 0		23 50
„ 1		22 50
„ 2		21 75
„ 3		20 75
„ 4		19 60
„ 5		17 75
„ 6		15 75
„ 7		14 60
„ 8		11 80
„ 8½		9 40

שפריטום: אלטע טעטשערע פרעמדסטע 27. —
„ נייע „ קאיסערליכע 25.50

קורז-טאבעללע פאם 18. מאי.

געלד-קורז

	קי׳	פל.
דוקאטען-מארק		
דוקאטען		
ספעציעל-אנגלעהונגס-שיינען 8 גולדען נאך-שטיק 20 דוקאטען		
אנגלאיזע		
פרענצישע		
אינגלישע		
ווייזע ריינגלדענען		
מאלטיזע		
אמסטר. ווכסל	5.30	5.20
	5.35	5. —

לאאזע

	קי׳	פל.
1839-יער אמסטרדאם-לאאז נאכגע	—	238
רעסטע „ „	—	235
1854-יער 4 פרעצענטיגע שטאאטס-לאאז	—	105
1860-יער „ „	—	109
רעסטע „ „	—	115
1864-יער לאאז צו 100 גולדען	129	25
רעסטע „ 50 „	—	129
באדע רגאלשיינע	19	25
מיילענער-לאאז	—	17
הארלעם-לאאז	—	156
לאאז-לאאז צו 40 גולדען	—	29
אנטי-אמסטרדאם-מארגאראלאאז	95	25
אינטערנעטער לאאז	—	—
קעלנערישע „ צו 10 גולדען	—	13
נאאסאוער „ „ 20 „	14	50
אפענער „ „ 40 „	29	50
מאאסער „ „ 40 „	28	50
וויאלסלאאז „ „ 10 „	—	13
מארס-לאאז „ „ 40 „	37	25

לאאזע

	קי׳	פל.
אלגעמיינע לאאז צו 20 גולדען	102	50
בס. ינעמאס „ „ 40 „	5	65
מאנטרעאלער „ „ 20 „		
פרינסער „ „ 100 „	9	57
רעטטע „ „ 50 „	9	57
אנגלישען „ „ 20 „	59	10
הונגערישע „ „ 20 „	11	85
אינגלישע פרעמדענלאאז צו 100 גולד.	1	58
רעטטע צו 50 גולדען		
הונגער לאאז		

יעדטה-פאפיערע.

	קי׳	פל.
אינגלאיזע נייטיגע שטאאטסגלדען	75	50
פרעמדע-נאמענס	75	50
רעגענסבורגישע	—	—
נאאלישע	—	86
בוכאלטיגע	—	84
אינגלאיזע אייזענבאהן-אקציען	—	97
הונגערישע-אבלאיזונגס-אבלייזונגס	—	73
סאאכסישע דער אינגלאישען באנקנאטן	—	—
דיס צו 5 אינגלאלד פערצענט	85	25
דער אינגלאישען דיסאונטקען באנק צו 5 אינגלאלד פערצענט	79	25
דער אינגלאישען אלגעמיינען באנקנאטען		
אונגאלד צו 5 אינגלאלד פערצענט		
פרענצ	88	75
רעטטע צו 6 פערצענט	87	50
דער פעסטער קאסטנציאל-באנק	89	25

Eigenthümer u. verantwortlicher Redakteur M. REIS

Budapest, 1876. Druck v. M. Burian, Marokkanerhof.

דעפּוּרטער דער לעאָפּאָלד-שטאדט אונד האבע שאָן אין מיינעם וואהל-פּראָגראַמעטע טיך דאהין איסגעשפּראָכען, דאס איך גגגען דיא ערריכטונג בעזאָנדערער צאָלל-שראַנקען בין, ווייל דאנן עסטעררייך אינד אונגארן ניכט איינע מאָנארכיע, זאָנדערן צוויא פּאָלליטישע גזאָנדערטע שטאאטען בילדען ווירדען. דאס ווערע אבער אין גגוואלטיגער פּאָליטישער פּעהלער, דער אין אינזערער ערנסטען צייט זעהר גפעהרליך ווערדען מיסטע. וואס יעדאך דיא ערריכטונג איינער איינגען באנק בעטרעפט, זא ווערע איך איך גאר איינגען דערע בעדענגנגנ, אונד ווייל היעצו איך דאס נאָטהיגע גלעד העטטען! איך מוס דא איין גגהיימנים אויפדעקען, וואָרבער ווייר אללע ליעבט «איסגעראבט» ווערדען דירפטען. אינזערע בלעטטער האבען דיא נאכריכט גגבראכט, דאס לאָנדאָנער באנק-הייזער דער אינגאריישען רעגיערונג דען אנטראג גגשטעללט: דאס צור ערריכטונג איינער איינגען באנק נאָטהיגע גגלד הערגגבען צו וואָללען. גין, דאס ווערע גגוויס רעכט גוט אונד אנגעהמבאר גגוועזען. דאָך אלס דיא רעגיערונג איבער יענע באנק-הייזער ערקונדיגנגנ איינצאָגנ, דא שטעללטע עס זיך הערוים, דאס דיגזעלבען — גאר ניכט עקסיסטירען! עס וואר אלזאָ בלאָס איין אינפּערפּעטער שווינדעל, מיט דעם מאן גגוויס קיינע באנק ערריכטען קאָנן! איך ערזוכע דאהער, דען אנטראג זאָלאָמ'ס ניכט אנגגיגעהמען, דא ווייר דאָך דער רעגיערונג דיא ווייזונג צור ערריכטונג איינער באנק ניכט ערטהיילען קאָנגגן, יענגן ווייר היעצו קיין גגלד האבען. דאדורך ווירדען ווייר אונס איר זעלבסט לעבענדיג מאכען!» — נאכדעם אייך סלאווי אין גגלייכעם זינגגע גגשפּראָכען, וואורדע דער בעשלוס גגפּאסט, דען אנטראג זאָלאָמ'ס צוריקצו-ווייזען, דענן דער «איסגליך» איזט וואהל ניכט אס בעסטען, דאָך האפּט מאן, דאס דיא רעגיערונג בייא פּעסטשטעללונג דער איינגעלהייטען אין דען צאָלל-געבייטען זא מאנכעם ווייערע גגשמאכען ווערדע. — מאן וועהט אלזאָ, דאס דער איסגליך בלייבט, ווערענד אללע שטרייטגקייטען האפּסט גגטצלאָז זונד!

* (אייגגע קלייגגע רעגוואָליציאָן.) אין סגאָווידאָו (אין גאָליצען) פּערהאפּטעטען דיא שאנדארמען אס 5-טען דיעזעס אויף בעפּעהל דעס ערריכטעס 11 בייערן. דא ערהאָבען זיי 200 אייגגוואהנער דעס דאָרפּעס, מעגגער אונד ווייבער, אס דיא פּערהאפּטעטען גגוואלטזאס צו בעפּרייען. דער אנפּהרער דער שאנדארמען וואוסטע זיך ניכט צו העלפען; ער ליעס דאהער זיינע לייטע מיט דעם באיאָנעטט פּאָרריקען, אס אין דיעזער וויזע דען אויפשאנד צו אונטערדריקען. דאָך האלף אללדאהר בלאסעס געוכט, דאס איינעס עגגעל-גגעוכטע גלוק, אונד ווער ווירדע דא גלייבען, דאס אין זאָלכעם וועגען אייגגען זאָלכען זוהנאהם אין זיך בירגגט?

עס וואר מיר גין באלד גגלגגגען, איהרע אָהגגאכט צו פּערשיכען. לעאָנאָרע! (זאָ דער נאמע דיעזעס מערכגגס) לעאָנאָרע! ווייע איר, שטעהען זיא דאָך אויף, איך פּיהרע זיא אויף איהר ציממער, זיא בעריפּפען דער רוהע, זיא זגד צו אויפגגעגגס.

«ניכט פּאָן דער שטעללע! (ווייע זיא מיט שוואכער שטיממע) ניכט פּאָן דער שטעללע, בין זיא מיר ניכט דיא וואהרהייט איינגגשטעהען; ניכט וואהר? אגגעל, זיא זגד קיין זגדע! אגגגאָגגלגן! זיא קאָגגגען עס יא איך גאר ניכט זיין! זיא וואָללטען מיך גגר אויף דיא פּראָבע שטעללען, ניכט וואהר, זיא זגד עס ניכט... אבער אס דעס הגגמעלס וגגלגגן אגגשוואָהגגען זיא מיר ניכט, דאס יא, איך בגגשוואָרע זיא...»

אין דיעזעס אייגגענגליכע ערשיגן מגגגע פּרעצאָלגן אין אגגזעגגס גגמעגגר — אגגד דיא וויטעגגען אויסאָגגאָגגדער-זעטצגגגגן קאָגגגסט דיא דיר דגגקקען. — — —

איך מוס היער מיינען בייפּ אבבערעכען, ער איזט אָהגגערען שאָן צו לאָגגגע, אגגד וויא איך זעהע, עבגגגאָ פּאָלדער ווידערשפּרייכע אדס איך זעלבסט. איך האבע דיר דאך אללעס גגשילדערט אגגד ניכטס פּערהייملכס. וועגגן איך דיך גגר היער העטטע; איך בעדאָרף דיעגגס רעהטעס אגגד דיעגגס בייגגשאגגדעס. דיא האטטעסט אגגמער גגכגגגגע אגגגכטען אלס אגגר, איך שלייכטע גגגעגגד מיט דער ע'אגגגגגגע אן דיגגע לעהרע, דעגגען וויגגקליכע בעאָהטגגגגגע מגגר גגשטהגגגדע שגגגגגע. דיגגן בגגגדער: ד אגגגעל!

עגגגגא האטטע דיעגגען בייפּ צגגגגגאל גגגגגגגע דגגרגגגגגע גגלעגגגגגן, אגגס דאך גגגגגגגגגן דגגן גגגגגגגגג

רונג דער ארמעע-לאסט קיין אייבלהיגן דער פאלקער מאנליך איזט. דיא אונגארישע רעגיערונג מאנע דאהער דאהין ווירקען, דאס דער פישהאפ-שע אנטראג צור אויספיהרונג געלאנגע, אונד דאס אין גאנץ אייראפא איינע פערמינדערונג דער ארמעען איינטרעטע. "דער מינסטער מאנע איינמאל דער "קראנע" אויך איינען א'נאנגענעהמען פאר-שלאג מאכען, ווענן דיעזער פארשלאג דעם פאלקע אנגענעהם איזט!" זאגטע מאדאראס. — אויף דאס אנטוואָרטעטע גן טיסא: "אך זעהע עס זעלבסט אין, דאס איינע ארמעע-פערטינדערונג היילזאם ווערע, אבער אייגע שווארלב מאכט נאך קיי-נען זאמעמער, אונד ווער אללין קאנגען דיעס פיר גאנץ אייראפא ניכט בעווירקען. וואס דעם פאלקע אנגענעהם איזט, איזט אויך דער קראנע (דעם קא-נינג) אנגענעהם; אבער ווער קאנגען דאך ניכט דען אנפאנג מאכען. אין דער הייטיגען צייט איזט דער פישהאפ'שע פלאן נאך אינאויספיהרבאר." — הערר לאיאס ווידערע פערלאנגטע, דאס הייער דיא דע-לעגאציאנען בעשטערעבט זיין זאללען, דיא אויסגא-בען דער עסטערריכ-אונגארישען ארמעע בעדיי-טענד צו פערטינדערן. דיא דעלעגאציאנען ווארען ביז יעטצט נאכגיעבינ אונד בעווילליגטען אללעס, וואס מאן פארדערטע. — הערויך ערווידערטע הערר טיסא, דאס יעטצט זאוואהל דיא עסטער-ריכישע אלס אויך דיא אונגארישע רעגיערונג אללעס מאגליכע אנווענדעטען, אום דיא ארמעע-אויסגאבען צו פערטינדערן, אונד דיא הערדען דע-לעגירטען ווערדען יעטצט פינדען, דאס מאן איה-נען נור דיא אללערנאטהווענדיגستען ארמעע-אויסגאבען צור בעווילליגונג פארלעגטע.

* (שעדעני אונד דער פעס-טערללאיד.) נאך עראפפנונג דער אונ-גארישען דעלעגאציאן, ווערלב, וויא בעריכטט בע-קאנגט, פארגיגען מיטטוואך שטאטטגעפונדען, שטיג זיינע מאיעסטעט פאם טהראנע אונד אינטערהיעלט זיך מיט דען אינגעלגען מיטגליעדערן דער דעלעגאציאן. ביא דיעזער געלעגעהייט מאכטע דער שפארזאמע שעדעני פאר זיינער מאיעסטעט דיא בעמערקונג, דאס ער עס ניכט בעגרייפע, מיט ווערלבעם רעכטע דיא געמיינזאמע רעגיערונג אויך דיעזעס יאהר אום 6 מילליאנען מעהר אויסגעגע-בען האבע, אלס איהר אום באדשעט בעווילליגט ווארדע. דער קאנג ערווידערטע הערויך: "וואָ-הער ווייסען זיא דענן דיעזעס?" דא אנטוואָרטעטע שעדעני: "מאיעסטעט, אך האב'ס וואהל דיעס-מאל ניכט נאכגערעכנעט, אבער אום "פעסטער ללאיד" שטעהט עס יא שווארץ אויף ווייס געשריי-בען!" — דאקטאר מאקס פאלק, (רעדאקטער דעס "פעסטער ללאיד"), דער ביא דיעזעס געשעהרעך צוגעגען וואר, קאם היעדורך נאטירליך אין גראסע פערלעגענהייט אונד זאגטע צו שע-דעני מיט געצוואונגענעם לעכעלן: גלויבען זיא דענן, דאס אללעס, וואס אין מיינעם "ללאיד" גע-שריעבען שטעהט, אויך וואהר זייא?" — "דאס ניכט, (ערווידערטע שעדעני) איך גלויבע ניכט, דאס וואס אים ללאיד שטעהט, אויך וואהר זייא. אללין דאס גלויבע איך, דאס ווענן דער "ללאיד" איינע ל י ג ע זאגט, זאָ ליגט ער, אום דיא רעגיערונג צו פ ע ר ט ה י י ד י ג ע ן, ניכט אבער אום איהר פעהלער פאר-צו-ווערפען, דיא זיא ניכט בע-גאנגען!" — זעמטליכע מיטגליעדער דער דעלע-גאציאן לאכטען אביבר דיעזע טרעפפליכע בע-מערקונג אונד פערליעסען דען איידיענג-זאאל אין הייטערער שטיממונג.

* (וויא דער קאיזער איבער דיא הערא ב-מינדערונגנדעס מיליטער-שטאנדעס דענק ט.) נאך עראפפנונג דער דעלעגאציאן ליעס זיך זיינע מאיעסטעט אויך מיט דר' שטורם, וועלכער ביא דער עסטערריכישען דעלעגאציאן רעפערענט איבער דאס קריעגס-באדשעט איזט, אין אין לענ-גערעם געשפרעך אין, זיינע מאיעסטעט זאגטע: "איך האפפע, דאסס דאס קריעגס-באדשעט הייער קיינע לאנגען פערהאנדלונגען הערפאָרריפען ווירד; דא יא גיר אים פאָרריגען יאהרע. דר' שטורם ער-ווידערטע הערויך: "מאיעסטעט! עס איזט ריכ-טיג, דאס דיא אויסגאבען דיעזעלבען געבליעבען זינד, וויא אים פאָרריגען יאהרע; ליידער איזט אבער דיא שטייער-קראפט דעם פאָלקעס זיטדעם זעהר געזונקען. אים דיעזעם גרונדע ווירד מאן שטייר-בען מיססען, דיא קאָסטען פרס מיליטער צו פער-מינדערן." דער קאנג וואידערד ערנסט אונד זאגטע: "דאס איזט ליידער ניכ צו זוואהר, דאס דיא ארמשטה אין לעטצטערער צייט זעהר איבערהאנד גענאָמ-מען, אללין איר דען אינגענבליק לאסט זיך דאך ניכט אבהעלפען. ענדליך ווערדען וא אללע מעכטע אינזעהען, דאס דער מיליטער-שטאנד הערא-בגמינדערט ווערדען מיססע, אבער עבען בז דעם געשעהען זיין ווירד, קאנן עסטערריכ-אונגארן ניכט אללין דען אנפאנג מאכען. איר הייער מים אלזאָ איך דאס קריעגס-באדשעט זאָ דאך וויא אים פאָרריגען בריינגען."

* ("אווסגלייך" אונד "שטרייט-ינקייטען.") דער פאָן אונזערער רעגיע-רונג אין ווייגן פאָר קרייצעס פערייניגטע "אים-גליד" האט נאר איינע "שטרייטינקייטען" הער-פאָרגערופען. ווער וואללען ניכט ווידערהאלען, דאס אין פאָלגע דיעזעס אויסגלייכס אין דער לי-ניע דער ארמעע-לאסט קיין אויסבלהיגן דער פאָלקער מאָגליך איזט. דיא אונגארישע רעגיערונג מאנע דאהער דאהין ווירקען, דאס דער פישהאפ'-שע אנטראג צור אויספיהרונג געלאנגע, אונד דאס אין גאנץ אייראפא איינע פערמינדערונג דער ארמעען איינטרעטע. "דער מינסטער מאנע איינמאל דער "קראנע" אויך איינען א'נאנגענעהמען פאָר-שלאג מאכען, ווענן דיעזער פארשלאג דעם פאָלקע אנגענעהם איזט!" זאגטע מאדאראס. — אויף דאס אנטוואָרטעטע גן טיסא: "אך זעהע עס זעלבסט אין, דאס איינע ארמעע-פערטינדערונג היילזאם ווערע, אבער א י י נ ע שווארלב מאכט נאך קיי-נען זאמעמער, אונד ווער אללין קאָנגען דיעס פיר גאנץ אייראפא ניכט בעווירקען. וואס דעם פאָלקע אנגענעהם איזט, איזט אויך דער קראנע (דעם קאָ-נינג) אנגענעהם; אבער ווער קאָנגען דאך ניכט דען אנפאנג מאכען. אין דער הייטיגען צייט איזט דער פישהאפ'שע פלאן נאך אינאויספיהרבאר." — הערר לאיאס ווידערע פערלאנגטע, דאס הייער דיא רע-לעגאציאנען בעשטערעבט זיין זאללען, דיא אויסגא-בען דער עסטערריכ-אונגארישען ארמעע בעדיי-טענד צו פערטינדערן. דיא דעלעגאציאנען ווארען ביז יעטצט נאכגיעבינ אונד בעווילליגטען אללעס, וואס מאן פארדערטע. — הערויך ערווידערטע הערר טיסא, דאס יעטצט זאוואהל דיא עסטער-ריכישע אלס אויך דיא אונגארישע רעגיערונג אללעס מאגליכע אנווענדעטען, אום דיא ארמעע-אויסגאבען צו פערטינדערן, אונד דיא הערדען דע-לעגירטען ווערדען יעטצט פינדען, דאס מאן איה-נען נור דיא אללערנאטהווענדיגستען ארמעע-אויסגאבען צור בעווילליגונג פארלעגטע.

* (שעדעני אונד דער פעס-טערללאיד.) נאך עראפפנונג דער אונ-גארישען דעלעגאציאן, ווערלב, וויא בעריכטט בע-קאנגט, פארגיגען מיטטוואך שטאטטגעפונדען, שטיג זיינע מאיעסטעט פאם טהראנע אונד אינטערהיעלט זיך מיט דען אינגעלגען מיטגליעדערן דער דעלע-גאציאן. ביא דיעזער געלעגעהייט מאכטע דער שפארזאמע שעדעני פאר זיינער מאיעסטעט דיא בעמערקונג, דאס ער עס ניכט בעגרייפע, מיט ווערלבעם רעכטע דיא געמיינזאמע רעגיערונג אויך דיעזעס יאהר אום 6 מילליאנען מעהר אויסגעגע-בען האבע, אלס איהר אום באדשעט בעווילליגט ווארדע. דער קאנג ערווידערטע הערויך: "וואָ-הער ווייסען זיא דענן דיעזעס?" דא אנטוואָרטעטע שעדעני: "מאיעסטעט, אך האב'ס וואָהל דיעס-מאל ניכט נאכגערעכנעט, אבער אום "פעסטער ללאיד" שטעהט עס יא שווארץ אויף ווייס געשריי-בען!" — דאקטאר מאקס פאָ ל ק, (רעדאקטער דעס "פעסטער ללאיד"), דער ביא דיעזעס בעראללען פארטייא, וויא בעקאנגט, איינע פאָרטליכע "טרענגונג" זיך פאָללצאגען האט. דיעזע שטייר-טיגקייטען זינד יא בערעכטיגט. דיא דעפוטירטען זינד עס יא, דענען עס צוקאָممט, איבער יעדען שריטט דער רעגיערונג איהר ארטהייל אויסצו-שפרעכען. אללין רעכט קאָممט איזט עס, וויא אין דען קליינסטען שטעדטען, יא אים איינפאכסטען דאָרפפע, איבער דיעזען "איסגליך" געשטריטטען ווירד. נאנץ איינפעלטיגע דאָרפ-ריכטער, דיא ניכט שרייבען אונד לעזען קאָנגען אונד איך פאָם איס-גליכע ניכטס פערשטעהען — שלאגען איינען געוואלטיגען לערם, אום ווירדע טאָם דורך גע-מיינען פערראטה האלב אייראפא אין דאס גראָסע מעער געשליידערט האבען. מאן מים אָרדענטליך לאכען איבער דיא שקאנדאלע דיעזער דוممען מענשען. יעדער דאָרפ-נאָטער מאכטע איינע איינגענע צעטטעל-באנה האבען, אים זיך פירס ווירטהס-הויז טעגליך דאך איינ-צוייא גולדען-נאָטען ווערטהיגען צו לאנגען. דאָרט ווינשט ווידער אין דאָרפ-ריכטער, וועלכער ניא איינען פאבריכס-אָרטיקעל בריכט, איינגענע צאָלל-שראנקען. דער מאנן אין דען ווייטען "גאטטען" פרכטעט, דאס "טוך" ווערדע אים פרייזע שטיגען, ווענן עסטער-ריכ-אונגארן איך פערגעס איין אינהיטליכעס צאָלל-נעביעט בלייבט! אים אלל דעם עזיזעהט מאן, דאס דיא מייסטען לייטע גאר ניכט ווייסען, אים וואס עס זיך איינגענטליך האנדעלט; זיא וואָל-לען עבען נור ש ר י י ע ן. עס לאָהנט זיך דא-הער דער מיהע ניכט, דיא שטרייטיגקייטען, דיא זיך איבעראלל איך דעם לאנדע דעם "אויסגליכס" ווענען אבשפיעלען, צו בעאכטען. נור דיא בעדא-טהונגען דער הייפטשטעדטישען רעפרעזענטאנטען איבער דיעזען גענעגשאנד מאכטען ווייר קוריין בערהיהרען, דא אן דענגעלבען דאך דער געוועזענע מינסטער-פרעזידענט יאזעף טלאיי, דער אבגע-אָרדנעטע מאָריין וואהרמאנן אונד זאָנסטיגע אכט-באר אונד פערשטענדיגע מענגער טהיילנאהמען. דיעזע בעראטהונגען פאנדען אם 16. אונד 17. דיעז-זעס מאָנאטס שטאטט. דער שטאדט-רעפרעזענ-טאנט הערר ז אָ ל י אָ מ י האט נעמליך פאָר קוריצעס דען אנטראג געשטעללט: "דיא הייפט-שטעדטישע בעהאָרדע מאנע בייס ריכסטאגע אנזוכען, דיא רעגיערונג ווענען ערריכטונג איינער איינענען באנק אונד איינעגער צאָלל-שראנקען אנצו-ווייזען." — פערליך וואידערד דיעזער אנטראג איינגעבראכט, נאך בעפאָר דיא רעגיערונג דען גייען איסגליך אבגעשלאָסען, אונד דאך ענטשטאנד אויבער דענגעלבען איין געוואלטיגער הערם, דא פעלע דיעזען אנטראג אינטערשטיצען. דא ער-האָב זיך מאָריין וואהרמאנן אונד זאגטע: "איך בין אונד ווענן עס איין י נ ד ע וועדע?

"עלטאמע פאנע!"

נין, איך מיינע נור, ווענן דיא אין הערצענס-אנגעלע-גענהייט דען ראנג-אונטערשיעד ניכט בעאכטען זאָ, גלויבע איך, דאס זיא איך דען "עלינאָאנס-אונטערשיעד ניכט בעאכטען, איך פאנע אלזאָ: ווענן עס איין יודע ווערע?

"דא זאָללטען זיא גלייך פאנען (זאגטע זיא אונ-ווילליג): ווענן עס איין טהייער ווערע."

נין, איך מיינע עכען, ווייל איין טהייער קיינען געביל-דעטען פערשטאנד אונד קיין עדלעס הערץ האבען קאָנען.—

"איך ווייל ניכט זאגען, דאס איין יודע עכעאללס קיינען געבילדעטען פערשטאנד אונד קיין עדלעס הערץ האבען קאָנען; אללין איך קאָנען דיעזען דאך ניכט אלס איינען מענשען אונטערגעגליכען בעטראכטען. — עס איזט פעללייכס נור איין פאָראורטהייל; אבער ווייס דער ליעבע הימעל, דיא יודען קעללן מיך אָן. דאס בלוט דער יודען אונד כריסטען, דאס שאָן בריגאדע ווייס צוייא יאהר-טויזע-דען אין עווינגעס האססע זיך אבגעאָנדערט, קאָנען זיך ניט-מעהר אין ליעבע פערייניגען! דענקען זיא ניכט אויך זאָ? פאנטע זיא מיט בעקאָנדערעס נאכדריק, אונדעס זיא אירע צארטע האנד אויף מיינע שולטער לעגען.

נ י י ן! דיעס איך נאנין עגטרייסטעס. הערען זיא דאס איהנען שעקליכע וואָרט! איך בין י נ ד ע — אונד ליעבע זיא דאך! — — —

"הימעל!" דיעס זיא — אונד זאגט אהנמעכטיג צו מיינען פיסען נידעד. יא זיא לאג צו מיינען פיסען, דיא זיא קראמפהאפט אומשלינגען האטטע. אין מיינער איפ-רענונג אונד נאָפטעס שרעקען בעפאנטעטע איך נאך אונד ווענן עס איין י נ ד ע וועדע?

"ווענן איך איהן הערצליך ליעבע, (זאגטע זיא), יא! זיא וועלבסט קאָנגען עס מערקען (זאגטע זיא, אונדעס זיא מיר מיינע האנד נאך פעסטער דריקטע). דאס דער איסערע ראנג בייא מיר קיינען איינפלוס האט. בייא מיר איזט דער אדעל דער זעעלע דיא הייפפ-יאכע אונד ניכט דער אדעל דער נעבורט."

טהייערע שוועסטער! ניכט וואהר, דיא אנזיכטען דיעזעס מערכענס געפאללען דיר, אונד דיא ווייסט דיך וואונדערן, וויא זיך אין אללעס מערכען אביבר דיא שאָ-טער פאָן הייפפעלר אויף איינע זאָ באָהאפטע ווייזע לוס-טיג מאכען קאָנגען. — אונד דאך ווייס איין נאָטט, וויא דאס קאָممט. דאס דיעזע לייטע נעראדע בייא דעם וואָרטע "וודע" דען פערשטאנד פערליערן, דער פעללייכט פאָם נעפיהלע דעס האססעס פערדרענגט ווירד.

עיסט נעפסעלן האטטע איך נעלעגענהייט געהאבט, מיט מיינעם הייפ-ליילין אללזאָ צו זיין, דיא באָטטע אבערמאלס דען נענגנשאנד צור שפ-אבע, דאס בייא ליעבעס- אונד הערצענס-אנגעלעגענהייטען אללע ראנג-אונד שטאנדעס-אונטערשיעדע ווענאָללען — אונד דיא נעשטאנד עס מיר מיט דעם אויסדרוקסאָללען בליקע אויהרעס פיערינען אויגעס, דאס זיא מיך ווירקליך ליעבט. ווענן אויר אויך ניכט אדעלע בין.

אונד ווענן איין בויערנ-יאהן אויהרע ליעבע צעווינ-גען ווירדע? פאנטע איך דיא. — אונד דיא אנטוואָרטעטע מיר: "ער ווירד מיינע ליעבע נור דאנן געווינגען, ווענן זיין פערשטאנד געבילדעט אונד זיין הערץ עדעל איזט, אונד אין דיעזעס פאללע ווירד איהן אויך הייראטען." —

"ווענן איך איהן הערצליך ליעבע, (זאגטע זיא), יא! זיא וועלבסט קאָנגען עס מערקען (זאגטע זיא, אונדעס זיא מיר מיינע האנד נאך פעסטער דריקטע). דאס דער איסערע ראנג בייא מיר קיינען איינפלוס האט. בייא מיר איזט דער אדעל דער זעעלע דיא הייפפ-יאכע אונד ניכט דער אדעל דער געבורט."

טהייערע שוועסטער! ניכט וואהר, דיא אנזיכטען דיעזעס מערכענס געפאללען דיר, אונד דיא ווייסט דיך וואונדערן, וויא זיך אין אללעס מערכען אביבר דיא שאָ-טער פאָן הייפפעלר אויף איינע זאָ באָהאפטע ווייזע לוס-טיג מאכען קאָנגען. — אונד דאך ווייס איין נאָטט, וויא דאס קאָممט. דאס דיעזע לייטע נעראדע בייא דעם וואָרטע "וודע" דען פערשטאנד פערליערן, דער פעללייכט פאָם נעפיהלע דעס האססעס פערדרענגט ווירד.

עיסט נעפסעלן האטטע איך נעלעגענהייט געהאבט, מיט מיינעם הייפ-ליילין אללזאָ צו זיין, דיא באָטטע אבערמאלס דען נענגנשאנד צור שפ-אבע, דאס בייא ליעבעס- אונד הערצענס-אנגעלעגענהייטען אללע ראנג-אונד שטאנדעס-אונטערשיעדע ווענאָללען — אונד דיא נעשטאנד עס מיר מיט דעם אויסדרוקסאָללען בליקע אויהרעס פיערינען אויגעס, דאס זיא מיך ווירקליך ליעבט. ווענן אויר אויך ניכט אדעלע בין.

אונד ווענן איין בויערנ-יאהן אויהרע ליעבע צעווינ-גען ווירדע? פאנטע איך דיא. — אונד דיא אנטוואָרטעטע מיר: "ער ווירד מיינע ליעבע נור דאנן געווינגען, ווענן זיין פערשטאנד געבילדעט אונד זיין הערץ עדעל איזט, אונד אין דיעזעס פאללע ווירד איהן אויך הייראטען." —

פאָלליעטאָן.

רייכטהום אונד יודענטהום.

(13-טע פאָרטזעטצונג.)

"זעהען זיא! (זאגטע מיר מיין הייפ-ליילין), דאס געפעללט מיר! אונזער קאָנג האטטע זיך אויך בייא זיינער ערשטען הייראט ניכט צוווינגען לאססען. זיין פאטער וואָלל-טע, ער זאָלל אייגע באיריש פ-רינצעססין הייראטען, דא ער אבער גענגען דיעזע אייגע אבגיינגנ האטטע, זאָ הייראָ-טעטע ער אויס הערצענס-ניינונג דיא פ-רינצעססין לויזיע פאָן מעקלענבורג. ער וואָללטע קיין זאָלל אנגלוקליכעס עהע-לעבען האבען, וויא פ-יעדריך דער גראָסע, דער מיט זיינער פ-רויא נאר ניכט לעבטע אונד וא נור זעלטען גע-זעהען האטטע. אייגע הערצענס-אנגעלעגענהייט זאָללטע מיט ראנג אונד שאנד נאר ניכט צו טהון האבען. מיר עקעלט עס, ווענן איך האָ'ע, דאס אירגענד איין קאָנג נור אויס אָפאָלשיק דיא טאָכטער אייגעס אנדערן קאָנגס הייראָ-טעטע. מיט דער ליעבע זאָللטע מאן דאך קיינע פאָלשיס פרייבען. דער האָהע אדעל הייער פערלאנגט דען קאָנג, וויל ער יעטצט אייגע געוואָהנליכע גרעפין הייראטעטע, איך אבער עהרע אונד שעטצע איהן דאפיר. דאס ער זיך הייער נור פאָן זיינעם הערצען אונד ניכט פאָן זיינעם ראנגע אונד שטאנדע אָדער פאָן זיינער פאָלשיק לייטען ליעבט.

איהרע אנזיכטען ווער נאנין ריכטיג (זאגטע איך); אבער ניכט יעדער אדעליגע בעווייגט עבען דאס נאָפ-מישהיגע הערץ, אים אייגע הייראטע מיט אייגער ניכט-אדעליגען אייגענערען, קאָנגטען ווא זיך עגטשליעסען, אייגען ניכט-אדעליגען צו הייראטען?